

?Volar amb la imaginació

«Si la paraula és reemplaçada per la imatge, perilla la imaginació». Ho deia Vargas Llosa en una entrevista on feia una defensa aferrissada de la lectura enfront de la cultura purament visual. No podia ser més precís ni expressar-ho millor: quan llegim imaginem; quan ens ho donen tot plasmat en imatges ens roben l'oportunitat de fer-nos la nostra pròpia representació mental del que sigui. La lectura és un dels grans estímuls de la imaginació, però n'hi ha d'altres. Penso ara en un que portem veient gairebé des que existeix la televisió: el decorat de fons de molts programes de nit, amb tot d'edificis plens de finestres il·luminades. Diria que l'han fet i el fan servir totes les televisions del món. Una vista diürna d'aquelles façanes tan iguals i tan anodines no tindria cap gràcia ni cap sentit. De nit, però, es converteixen en un decorat acollidor i ens invita a pensar en les històries que s'amaguen rere cada finestra.

Hi ha una pàgina web que em recorda aquell efecte de les finestres il·luminades i que és com si et donés ales per volar amb el pensament. Et permet tenir la visió d'un ocell o veure el nostre planeta amb la perspectiva d'un astronauta. I és sempre com si fos de nit. Entres a www.radio.garden (<http://www.radio.garden/>) i apareix a la pantalla el globus terraquí. Amb el ratolí de l'ordinador pots allunyar-lo i fer-lo girar en l'espai per tenir una visió general de la Terra o pots aproximar-te a una ciutat fins a veure amb un cert detall les teulades de les cases. A vista d'astronauta no veus altra cosa que el perfil dels continents i els relleus naturals. Amb un únic afegit: uns punts verds que de vegades apareixen dispersos en el mapa i de vegades concentrats en una zona com si fos una gran taca. Cada un és una ràdio i acostant-hi sents el que està emetent en aquell moment, alhora que apareix el nom de l'emissora i el de la ciutat a un costat de la pantalla. També pots fer el procés a la inversa i, posant el nom d'un lloc, veure totes les emissores que pots escoltar. Cada cop que m'hi endinso m'imagino sobrevolant la Terra. Detecto ràdios properes i llunyanes. Emissores en tots els idiomes, amb músiques de tots els estils, notícies, anuncis, trucades d'oients... Mai com entrant en aquella pàgina no m'havia sentit, de debò, ciutadà del món.